

*Sygn. akt II Ca 824/13***Sygn. akt II Ca 824/13**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Aleksandra Żurawska

SO Piotr Rajczakowski

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 17 grudnia 2013r. w Świdnicy

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. A.**

przeciwko (...) **SA w W.**

o zapłatę 1.530 zł

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Ząbkowicach Śląskich

z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt I C 197/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt. II i III w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 617 zł kosztów procesu;

II. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej 60 zł kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt II Ca 824/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy w pkt I umorzył postępowanie co do kwoty 1.530 zł, w pkt II zasądził od strony pozwanej (...) S.A. w W. na rzecz powoda B. A. ustawowe odsetki liczone od kwoty 1.530 zł od dnia 03.04.2013 r. do dnia zapłaty, a w pkt III orzekł o kosztach procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Na skutek wypadku komunikacyjnego, który miał miejsce dnia 9 maja 2011 r. zniszczeniu uległ towar stanowiący własność firmy (...) Sp. z o.o. przewożony przez pojazd H. i. A. K.. Wyrokiem z dnia 21 września 2012 r. w sprawie sygn. akt VI GC 172/12 Sąd Okręgowy w Legnicy zasądził solidarnie od A. i. H. K. na rzecz Z. Sp. z o.o, w J. tytułem odszkodowania za utracony towar kwotę 127.738,34 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 maja 2011 r. do dnia zapłaty i kosztami procesu. Sprawca wypadku komunikacyjnego z dnia 09 maja 2011 r. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...) S.A. w W.. Pismem z dnia 07

lutego 2013 r. pełnomocnik A. i. H. K. poinformował stronę pozwaną, iż w wyniku przedmiotowego wypadku doszło do utraty towaru firmy (...) Sp. z o.o. W związku z wyrokiem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 21 września 2012 r. i przyjęciem przez pozwaną odpowiedzialności za zdarzenie, wnieśli oni o wszczęcie postępowania likwidacyjnego we wskazanym zakresie. Dnia 25 lutego 2013r. A. i. H. K. zawarli z Biurem (...) Sp. z o.o. w L. umowę przelewu wierzytelności, zgodnie z którą A. i. H. K. przelali na rzecz tego Biura wierzytelność w wysokości 127.738,34 zł przysługującą im w stosunku do pozwanego (...) S.A., a wynikającą z wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 21 września 2012 r. Dnia 25 lutego 2013r. Biuro (...) Sp. z o.o. w L. sporządziło pismo adresowane do strony pozwanej, w którym informowało o wykupie wierzytelności od A. i. H. K.. Dnia 27 lutego 2013r. Biuro (...) Sp. z o.o. w L. zawarło z powodem B. A. umowę przelewu wierzytelności, zgodnie z którą Biuro przelało na rzecz powoda wierzytelność w wysokości 1.530 zł, stanowiącą część wierzytelności przysługującej mu w stosunku do (...) S.A., a wynikającej z wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 21 września 2012 r. Pismem z 25 kwietnia 2013r. pozwany (...) S.A. w W. zawiadomił powoda B. A. oraz firmę (...) Sp. z o.o. o przyznaniu powodowi odszkodowania w wysokości łącznej 3.081 zł (1.551 zł w sprawie I C 196/13 i 1.530 zł w sprawie I C 197/13) za szkodę z dnia 09 maja 2011 r., a wynikającą z cesji wierzytelności z wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy w sprawie VI GC 172/12. Należność w łącznej kwocie 3.081 zł została powodowi wypłacona dnia 25 kwietnia 2013 r. przekazem pocztowym.

Rozważając tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy mając na uwadze art. 355 § 1 i 2 kpc w zw. z art. 203 § 1 i 4 kpc, wobec zapłaty przez stronę pozwaną powodowi dochodzonej pozvem kwoty 1.530 zł i ograniczenia powództwa w tym zakresie, oraz jako, że w ocenie Sądu, powyższa czynność była zgodna z prawem, z zasadami współzycia społecznego i nie zmierzała do obejścia prawa, umorzył postępowanie, co do kwoty 1.530 zł. W pozostałym zakresie, to jest co do odsetek, powództwo uwzględnił. W rozpoznawanej przez Sąd sprawie, za bezsporne zostało uznane to, że strona pozwana ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 09 maja 2011 r. Bezsporna była też wierzytelność powoda względem strony pozwanej, która wynika z wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy i pierwotnie przysługiwała A. i. H. K.. Pozwany podniósł, iż do momentu otrzymania odpisu pozwu nie wiedział o osobie wierzyciela, nie został bowiem wcześniej zawiadomiony o cesji wierzytelności, świadczenie spełnił niezwłocznie po uzyskaniu stosownej wiedzy (po otrzymaniu odpisu pozwu), a zatem, zdaniem Sądu, nie dał powodów do wytoczenia powództwa. Za bezsprzeczne zostało również uznane to, że A. i. H. K. zawiadomili pozwanego o swojej wierzytelności pismem z dnia 07 lutego 2013 r., a dnia 25 lutego 2013r. przelali oni tę wierzytelność na rzecz Biura (...) Sp. z o.o. w L., które z kolei dwa dni później, to jest dnia 27 lutego 2013 r. dokonało przelewu części tej wierzytelności na rzecz powoda. Pozwany nie został zawiadomiony o tej cesji. Pozwany nie był też przed procesem wzywany przez powoda do zapłaty dochodzonej pozvem należności. Otrzymał jednak zgłoszenie szkody od A. i. H. K.. Strona pozwana przyznała bowiem, że otrzymała pismo A. i. H. K. z dnia 07 lutego 2013r., w którym informowali oni ubezpieczyciela o wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 21 września 2012 r., wysokości zasądzonej kwoty i wnosili o wszczęcie postępowania likwidacyjnego w tym zakresie. Zatem pozwany, w ocenie Sądu, wiedział o wierzytelności A. i. H. K. i zobowiązany był w związku z tym przeprowadzić postępowanie likwidacyjne oraz zgodnie z art. 817 § 1 kc, spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Powołując przepisy art. 509 i 512 k.c., Sąd wskazał, że jeśli pozwany nie został zawiadomiony o przelewie wierzytelności, to mógł spełnić świadczenie do rąk pierwotnego wierzyciela. Powołując się nadto na treść art. 481 i art. 455 kc, Sąd pierwszej instancji uznał, że pozwany pozostawał w zwłoce w zapłacie świadczenia wierzycielowi, gdyż nie uiścił należności w terminie przewidzianym przez ustawę, przy czym jak wskazał, świadczenie mógł spełnić na rzecz poprzednika prawnego powoda. Pozwany uiścił na rzecz powoda dochodzoną pozvem kwotę dopiero po otrzymaniu odpisu pozwu, więc uzasadnione było żądanie zasądzenia odsetek od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu. Sąd uznał żądanie powoda w zakresie odsetek ustawowych za uzasadnione, mając na uwadze to, że pozwany mimo otrzymania zgłoszenia szkody od poprzedników prawnych powoda, nie spełnił świadczenia w przewidzianym w ustawie terminie 30 dni od daty tego zgłoszenia, wobec czego pozostawał w zwłoce. Początek wymagalności określono zgodnie z żądaniem pozwu na dzień wniesienia powództwa, to jest na dzień 03 kwietnia 2013 r.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 98 kpc, obciążając nimi stronę pozwaną, wobec przegrania sprawy. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach (sygn. akt I ACz 6/03), Sąd Rejonowy uznał za stronę przegrywającą sprawę, w rozumieniu przepisów o kosztach procesu,

także pozwanego, który w toku procesu spełnił dochodzone od niego świadczenie, czym zaspokoił roszczenie powoda wymagalne w chwili wytoczenia powództwa. W ocenie Sądu, w odniesieniu do odpowiedzialności z tytułu kosztów procesu, cofnięcie pozwu traktowane jest jako przegranie sprawy, chyba że wywołane było zaspokojeniem roszczenia powoda w toku procesu. Powód ograniczył powództwo o kwotę 1.530 zł, ale cofnięcie pozwu w tym zakresie nastąpiło na skutek zaspokojenia przez stronę pozwaną roszczenia powoda w trakcie procesu, więc przegrywającym niniejszą sprawą jest strona pozwana. Biorąc pod uwagę powyższe, fakt, że powództwo w zakresie odsetek zostało w całości uwzględnione, Sąd uznał, iż pozwany przegrał sprawę i w związku z tym zasądził od niego na rzecz powoda kwotę 694 zł, na którą składało się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 600 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł oraz opłata sądowa od pozwu.

W apelacji od powyższego wyroku strona pozwana, zaskarżając go w części, co do pkt II, zasądzonego od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe liczone od kwoty 1530 zł od dnia 3 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz co do pkt III w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu pomiędzy stronami, na mocy którego zasądzono od pozwanego na rzecz powoda zwrot kosztów procesu w kwocie 694 zł, zarzuciła:

1.

- naruszenie art. 321 § 1 kpc, i orzeczenie ponad żądanie, poprzez zasądzenie na rzecz powoda odsetek ustawowych jako przysługujących cedentom powoda, w sytuacji gdy wniesionym pozwem powód z tytułu umowy przelewu wierzytelności dochodził jedynie kwoty głównej 1530 zł bez odsetek, żądanie odsetkowe pozwu nie było natomiast żądane jako należność cedowana i dotyczyło roszczenia powoda,
- naruszenie art. 481 kc. w zw. z art. 509 § 1 kc. i art. 512 kc, poprzez ustalenie, że pozwany pozostał w opóźnieniu względem powoda z zapłatą dochodzonej pozwem kwoty pomimo, że powód ani cedent nie zawiadomili pozwanego o fakcie umowy przelewu wierzytelności, a pozwany powziął wiedzę zarówno o osobie wierzyciela jak i wysokości wierzytelności dopiero z pozwu,
- naruszenie art. 817 kc. poprzez jego zastosowanie przy jednoczesnym pominięciu art. 14ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...) poprzez przyjęcie, że pozwany miał względem powoda B. A. obowiązek spełnić świadczenie w terminie 30 dni od dnia zawiadomienia o cesji dokonanej przez A. i. H. K.,

2.

- naruszenie art. 101 kpc poprzez jego nieuzasadnione pominięcie. Sąd I instancji przyjmując bowiem, że pozwany jest przegrywającym proces nie uwzględnił, że z zebranego materiału dowodowego wynika, iż pozwany pomimo zaspokojenia żądania pozwu nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Sąd I instancji orzekając o kosztach procesu winien zatem zastosować normę 101 kpc i pomimo uznania pozwanego jako przegrywającego, zasądzić od powoda na rzecz strony pozwanej zwrot kosztów procesu.

Wskazując na powyższe zarzuty, strona pozwana wniosła o:

1. Zmianę zaskarżonego wyroku:

- w punkcie II poprzez oddalenie powództwa o zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 1530 zł;
- w punkcie III poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kwoty 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu przed sądem I instancji, w tym 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa;

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego 90 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym 30 zł uiszczony opłaty od apelacji oraz 60 zł kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Ponadto, w związku z wystąpieniem w sprawie nowych okoliczności podważających co do zasady powództwo powoda w niniejszej sprawie, na zasadzie art. 381 i 382 kpc pozwany zgłosił nowy zarzut i wnioski dowodowe przeciwko żądaniu pozwu oraz wyjaśnił, że ich powołanie nie było możliwe w toku postępowania przed Sądem I instancji. Przedkładane wraz z apelacją dokumenty - pochodzące od osób trzecich - zostały sporządzone i przedłożone pozwanemu po zamknięciu rozprawy przed Sądem I instancji. O istnieniu nowych istotnych okoliczności i dowodów pozwany uzyskał wiedzę już po ogłoszeniu zaskarżonego wyroku Sądu I instancji. Zatem w ocenie pozwanego, usprawiedliwione było zgłoszenie na ich podstawie w apelacji nowych zarzutów i wniosków dowodowych. Nadto pozwany zgłosił nowy zarzut przeciwko żądaniu pozwu - zarzut nieważności umowy przelewu wierzytelności z dnia 27.02.2013, na podstawie której powód dochodził w niniejszej sprawie zapłaty oraz zarzut nieważności umowy przelewu wierzytelności z dnia 25.02.2013 pomiędzy A. i. H. K., a (...) Sp. z o.o.

Sąd Okręgowy rozpoznając apelację oparł się na ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego i zważył co następuje. Apelacja jest uzasadniona na skutek, co zostało w niej podniesione, wystąpienia nowych okoliczności, których ujawnienie dla strony pozwanej, a tym samym możliwość ich wskazania, nastąpiły w niniejszej sprawie dopiero po wydaniu zaskarżonego wyroku. Jak wynika zatem z treści apelacji skarżąca pismem z 19 lipca 2013r. (k. 76) została wezwana do zapłaty kwoty 127.738,34 zł., przez poszkodowaną Spółkę z o.o. (...) w J., która, co wynika z dołączonego do apelacji pisma tej Spółki, dotychczas nie uzyskała zaspokojenia swojej wierzytelności w związku z utratą przewożonego towaru przez cedentów H. i. A. K.. Również z załączonego do apelacji wezwania do zwrotu spełnionego m. in. w niniejszej sprawie przez stronę pozwaną na rzecz powoda świadczenia, z 22 lipca 2013r. (k. 78), wynika, że wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy, VI Wydziału Gospodarczego, sygn. akt VI GC 172/12, zapadły przeciwko H. i. A. K. w sprawie z powództwa (...) Spółki z o.o. w J., o zapłatę wyżej wskazywanej kwoty 127.738,34 zł., jest nieprawomocny. Pomimo doręczenia odpisu powyższej apelacji profesjonalnemu pełnomocnikowi powoda (k. 83) i złożenia przez niego odpowiedzi na apelację (k. 85 - 86), nie odniósł się on w żaden sposób do powyższych okoliczności, jak i, mimo prawidłowego zawiadomienia, nie stawił się na rozprawie apelacyjnej, skutkiem czego wyżej wskazane przez skarżącą okoliczności, zostały przez Sąd Okręgowy uznane za przyznane (art. 230 k.p.c.). Gdy zaś z powyższych faktów wynika, że zbywcy wierzytelności i pierwotni wierzyciele - H. i. A. K. dotychczas nie spełnili świadczenia na rzecz poszkodowanej Spółki z o.o. (...) (a już dodatkowo tylko zapadły na rzecz tej Spółki przeciwko cedentom wyrok nie uzyskał cechy prawomocności i nie stanowi tytułu wykonawczego), to ani cedenci, ani też kolejni cesjonariusze, nie mogli skutecznie nabyć wierzytelności przeciwko stronie pozwanej, ani na podstawie przepisu art. 518 k.c., ani też jakiegokolwiek innej podstawy prawnej, w tym przepisów kodeksu cywilnego dotyczących umowy ubezpieczenia (art. 805 i nast. k.c.). Gdy zatem, w takich okolicznościach sprawy, roszczenie główne powoda dochodzone w niniejszym procesie nie było uzasadnione, to za takie nie mogło również zostać uznane roszczenie o odsetki. Bezprzedmiotowe, w takim stanie sprawy, były już natomiast pozostałe zarzuty apelacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc, zmienił zaskarżony wyrok (pkt I), w ten sposób, że oddalił powództwo, a o kosztach procesu, wobec wskazywanej bezzasadności tak roszczenia głównego jak i odsetkowego, orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163 poz. 1349 ze zm.). O kosztach postępowania apelacyjnego (pkt II), orzeczono na podstawie powołanych art. 98 § 1 i 3 związku z art. 99 i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 1 i § 12 ust. 1 pkt 1 powyższego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r.